

INDEX NOMINUM

A-Á

ifjabb gróf csikszentkirályi és krasznahorkai ANDRÁSSY Gyula Gábor Manó Ádám (Zemplén vármegye, Töketerebes, 1860. VI. 30. – Budapest, 1929. VI. 11.) Történetíró, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat elnöke, az Alkotmánypárt, majd a Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának elnöke, a magyar delegeció elnöke, deznált miniszterelnök. Belügyminisztériumi államtitkár 1892. XI. 20. – 1894. VI. 10., a király személye körüli miniszter 1894. VI. 10. – 1895. I. 15., belügyminiszter 1906. IV. 8. – 1910. I. 17., közös külügyminiszter 1918. X. 24. – 1918. XI. 5.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ANGYAL Armand (Sopron vármegye, Eszterháza, 1853. XI. 5. – Győr vármegye, Győr, 1931. IV. 9.) Jogi doktor, Győr megyében szolgabíró, majd főszolgabíró. 1888-1919 között Győr város rendőrfőkapitánya, királyi tanácsos. Kiváló szakemberként, számtalan tanulmányt készített jogi szaklapokba, rendőri kiadványokba. Elkötelezett híve a rendőrség államosításának. Állásából a proletárdiktatúra mozdítja el. Nyugdíjas rendőrként, ügyvéd és hírlapíró. A „*nótás főkapitány*” nevet azért kapta, mert írt zenés színpadi műveket, több száz dalt, és zongoradarabot is. Dalszerzeményei öt vaskos kötetben jelentek meg. Tagja volt több ének és zeneegyletnek, társulatnak. Birtokolta a Szent Gergely-lovagkereszt egyházzenei kitüntetését, rendes tagja volt a Szent István Tudományos Akadémiának.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

AULICH Flórián Lajos (Pozsony vármegye, Pozsony, 1793. VIII. 25. – Arad vármegye, Arad, 1849. X. 6.) Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc kormányának harmadik hadügyminisztere, aradi vértanú.

SIMON F Nándor: A magyar katonai rendszet és szolgálati igazolványai a megalakulástól az ezredfordulóig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 163-180.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

B

németújvári gróf BATTYHÁNY Tivadar (Zala vármegye, Zalaszentgrót, 1859. II. 23. - Budapest, 1931. II. 2.) tengerésztiszt, politikus, országgyűlési képviselő, kamarás, király személye körüli miniszter, népjóléti és munkaügyi miniszter. 1918. X. 31-től 1918. XII. 12-ig belügyminiszter. A magyarországi tanácsköztársaság idején a bécsi ellenforradalmi szervezkedésben vett részt. 1921-ben visszatért Budapestre, de már nem jutott jelentősebb politikai szerephez. A Fiumei Úti Sírkertben lévő sírját a Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság 2001-ben védetté nyilvánította.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BODA Dezső (Vas vármegye, Vönöck, 1863. V. 9. – Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Máriabesenyő, 1918. V. 22.) Az első főkapitány, aki rendőrként kezdte pályafutását. 1887-ben, Budapesten szerzett államtudományi doktorátust. A közszolgálatra 1884 elején lépett a fővárosi rendőrség kötelékébe. Rövid idő múlva az V. kerületi kapitányság, majd a főkapitányság közigazgatási osztályának a vezetője lett. 1906. III. 3-tól 1917. VI. 10-ig a Budapesti Rendőrfőkapitányság vezetője, melyet megelőzően Debrecenben kormánybiztosként működött közre a kedélyek lecsillapításában. Szolgálati ténykedése alatt számos fejlesztést hajtott végre. Az egyenruházat részévé vált a Zrínyi-sisak, létrejött a bünyügyi műzeum, a gyermekbíróság, az Életuntak Védőirodája. Birtokolta a Lipót-rend Lovagkeresztjét, a Szent István-rend Kiskezserjét, a II. osztályú Vaskoronarendet az I. osztályú Polgári Hadi Érdemkeresztet.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

boldogfalvai BOLDIS(ZS)ÁR Kálmán (Bihar vármegye, Debrecen, 1869. XI. 15 - ?) jogász, történész, író, tanácsnok, rendőrtisztviselő. Debrecen városában 1898-tól rendőrkapitány, 1905-től rendőrfőkapitány-helyettes, 1920-tól 1926-ban bekövetkezett nyugdíjazásáig tanácsnok, melyet követően tiszteletbeli főjegyző. Tagja a múzeumi bizottságnak a Debreceni Református Gimnázium választmányának. 1923-ban a debreceni egyetem irodalmi munkásságáért bölcsészdoktorrá avatta. Írásai több helyütt CALAMUS dr. álneven jelentek meg. 1943-ban még jelent meg közleménye.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

BÓZVÁRY Imre határőr, a magyar haza határainak őrzése során életét veszítette 1956-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FŐRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

C-Cs

CHOVÁN Károly (1878 - Nagybánhegyes, 1934. I. 12.) Nagybánhegyesen 1902-ben választották meg főjegyzőnek. Csanád- Arad- Torontál vármegyék törvényhatóságának tagja, a Vármegyei Jegyzői Egyesület elnöke, az Evangélikus Egyház felügyelője, több községi egyesület elnöke, tagja. Elismert közéleti szereplő. A nagyközségben az ő indítványára állítottak emlékművet az első világháborúban elesettek tiszteletére.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

CSOMÓS Imre határőr szakaszvezető, a magyar haza határainak őrzése során életét veszítette 1948-ban. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FŐRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

CSUHAY Sándor (Borsod vármegye, Tard, 1873. I. 11. – ?) Jogot tanult az egri jog líceumban. Gyöngyösi székhellyel bejegyzett ügyvéd, Gyöngyös város ügyésze, 1909-től a város rendőrkapitánya. A vidéki rendőrség államosítását követően kapitányi rangban a belügyminisztérium rendőri szervezeti osztályára szolgálattételre berendelt rendőrtisztviselő. 1938-ban rendőrfőtanácsosként került nyugállományba. Volt Heves vármegye törvényhatósági bizottságának tagja, a Gyöngyösi Takarékpénztár Egyesület igazgatósági tagja, az 1874-ben alapított Gyöngyösi Jótékony Nőegylet titkára, az 1917-ben alakult gyöngyösi, hatvani és hevesi járások állami köztisztviselőit és közalkalmazottjait segítő beszerzési csoport alapítója.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

D

DAYKA [DAJKA] (András) Endre (? 1880. - 19? ?) Jogi doktor, aki 1909-től 1918-ig a nagyváradi rendőrség kötelékében teljesített szolgálatot alkapitányként, majd rendőrkapitányként. A közelet tevékeny szereplője volt. Kezdeményezője, majd ügyvezető titkára a Nagyváradi Iparpártoló Egyesületnek. A magyar vidéki rendőrségek szervezetéről, adminisztrációjáról és a rendőrség háború utáni tennivalóiról írt terjedelmesebb szakmai munkákat. Tevékeny közreműködője a vidéki rendőrség államosításáért folytatott küzdelem megújulásának. Nyugdíjasként Budapestre költözött s bár több terjedelmes művet írt, a testületet érintő alkotást már nem készítette.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Jefferson Finis DAVIS (Amerikai Egyesült Államok, Kentucky megye, Fairview, 1808. VI. 3. - Amerikai Egyesült Államok, Louisiana megye, New Orleans, 1889. XII. 6.) Katonatiszt, az Amerikai Konföderációs Államok elnöke.

FŐRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

kehidai DEÁK Ferenc (Zala vármegye, Söjtör, 1803. X. 17. – Budapest, 1876. I. 28.) Jogász, államférfi. Aktívan részt vett a reformkori magyar országgyűlés munkájában, az első felelős magyar kormány igazságügyminisztere, az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc honvédő katonája. A neoabszolutizmus-kori elnyomás idején a magyar nemzeti ellenállás eszközeként a passzív rezisztencia mozgalom elindítója, a kiegyezés szellemi atyja.

PARÁDI József: a magyar állami rendőrségek képzése 1872-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 93-106.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Buda-pesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DEMIDOR Ignác (Szatmár vármegye, Szatmár, 1851 – ?) Közszolgálatát a nagykarolyi önkormányzatnál kezdte, ahol 1899. VIII. hó 18-án rendőrkapitányi kinevezést nyert és betöltötte a tűzoltófőparancsnoki tisztséget is. 25 éves tűzoltószolgálatáért 1912-ben Arany Érdemkereszt kitüntetést kapott. A város rendőrségének előre lépését szolgálóan számos modernizációs intézkedést hozott. Munkavégzését, különösen újságok oldalain, több esetben támadták, a lefolytatott vizsgálatok azonban mindig tisztázták. Tevékeny közéleti szereplését egyesületi, szövetkezeti tagságok is jelezték. 1919 februárjában szolgálaton kívüli állományba helyezését követően kérte nyugdíjazását. Járandóságát a városi néptanács 1919. III. 8-án megállapította.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

DIETZ Károly dr. (Sopron vármegye, Sopron 1885.VII.21. — Budapest, 1969. VII. 9.) ügyvéd, majd a budapesti rendőrség tisztje. Főkapitány 1918 – 1919.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

F

FAZEKAS Béla (? - ?) Jogász, ügyvéd. 1892 nyarától 1910 év végéig Munkács város rendőrfőkapitánya. Elismert és megbecsült közéleti szereplő.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

komlóskeresztesi FEJÉRVÁRY Géza Ferenc 1862-től báró. (Josefstadt, Csehország 1833. III. 15. – Bécs, 1914. IV. 25.) Tényleges katonatiszt, a Mária Terézia Rend lovagja, tábornagy, testőrkapitány. A honvédelmi minisztérium államtitkára 1872. XII. 26.-ától 1884. X. 28.-ig. Honvédelmi miniszter 1884. X. 28.-tól 1903. VI. 27.-ig. A király személye körüli miniszter 1892. X. 24.-tól 1892. XI. 19.-ig. Földművelésügyi miniszter 1894. VI. 10.-tól 1894. VII. 16.-ig. A király személye körüli miniszter 1895. I. 15.-tól 1895. I. 18.-ig. Miniszterelnök 1905. VI. 18.-tól 1906. IV. 8.-ig. A király személye körüli miniszter 1905. VI. 18.-tól 1906. IV. 8.-ig. Pénzügyminiszter 1905. VI. 18.-tól 1906. III. 6.-ig. Nevét, Pécsét 1946-ig laktanya és utca viselte.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

G-Gy

gerseni és kispécsi GEGUS Dániel (Esztergom vármegye, Pilismarót, 1869. XII. 11. – Budapest, 1942. XI. 11.) Jogász, író, szakíró, lapszerkesztő. 1892-ben lépett a rendőri pályára melyet a fővárosi államrendőrség állományában töltött el. 1912-ben kinevezést nyert a Dunai Kerületi Kapitányság élére. Kiemelkedő a gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenysége. Szereplője a vidéki rendőrség államosításáért és a rendőrkutyák szolgálati alkalmazásáért folytatott küzdelemnek. 1927 júliusában nyugállományba vonulásakor főkapitányhelyettesi címet kapott. Számos szacikke mellett írt, novellákat, verseket, vallástörténeti könyvet. Főgondnoka volt a pilismaróti és dömösi református egyházaknak, elnöke a Magyar Ebtényésztők Országos Egyesületének és tagja a Magyar Jogász Egyletnek.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

GLÜCK (GERŐ 1881-től) Ármin (Ung vármegye, Ungvár, 1857 - ?) Jogász. Nagyváradi rendőri pályafutása során 1886-ban alkaptány, három év múlva tiszteletbeli főkapitány, 1900. szeptember 13-tól főkapitány. Számos modernizáló intézkedést vezetett be, így 1902-ben a budapesti rendőrség nyomán a rendőriskolát, 1913-ban, talán elsőként az országban, az állománynak kézi villamos zseblámpákkal történő ellátását. Szakkérdések felvetésén alapuló publikációi visszhangot váltottak ki. A helyi és az országos sajtó is illette kritikával, mellette azonban bírta a közönség rokonszenvét. Segítő résztvevője a közéletnek. A román hadsereg bevonulását követően 1919. november 14-én nyugállományba helyezték.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

csikcsatószegei és szentimrei GYÖRFFY Gyula (Csík vármegye, Csátószeg, 1858. III. 22. – 1920. XI. 2.) Jogász, ügyvéd, országgyűlési képviselő. A jogtudományi doktorátus megszerzését és az ügyvédi vizsga letételét követően ügyvédi irodát nyitott. 1880-ban a 23. számú vadászászlóaljnál, mint önkéntes szolgált Nagyszebenben. A következő év novemberében tartalékos tiszti kinevezést nyert. Hét hónapi tényleges szolgálat után szabadságolták, és Csík vármegye törvényhatósági bizottsági tagjaként a megye közéletében vett részt, majd hamarosan országgyűlési képviselővé választották. Tevékeny résztvevője volt a katolikus egyházi életnek, és *Magyarság* címmel politikai lapot is szerkesztett.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

H

HABSBURG-ház (majd a HABSBURG-LOTHARINGIAI-ház), Közép-Európa több országának — így Magyarország és az osztrák tartományok — uralkodói adó család.

PARÁDI József: a magyar állami rendőrségek képzése 1872-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 93-106.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HABSBURG-Lotaringiai József Ágost Viktor Klement Maria főherceg (Fejér vármegye, Alcsútdoboz, 1872. VIII. 9. - Németország, Bajorország, Rain 1962. VII. 6.) 1905-1944-ig édesapja nyomdokait követve a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség védnöke. Magyar királyi herceg, honvéd tábornagy, 1937. XII. 5-én alakult Légvédelmi Liga elnöke. 1936-1944-ig a Magyar Tudományos Akadémia elnöke. 1944-ben az Amerikai Egyesült Államokba emigrált, majd Bajorországban telepedett, le. Vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzó halála után 1957-ben a Vitézi Rend tagjai őt választották meg a rend második főkapitányának. Fő műve „*A világháború, amilyenek én láttam.*” című az I. világháborúról szóló hétkötetes alkotás.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HADADY Endre (1862 – Kolozs vármegye, Kolozsvár, 1938. XI. 20.) Jogi doktor. Közszolgálatát 1889-ben a fővárosi rendőrségen kezdte írmokként, majd, több területen teljesített szolgálatot követően, fogalmazóként távozott 1898-ban a hódmezővásárhelyi rendőrség élére. 1902 év elejétől kolozsvári rendőrfőkapitány. Éleslátásával, szaktudásával, odaadó hivatás teljesítésével állományát, az ország egyik legjobb rendőrségévé fejlesztette. Több egyesületnek, bizottságnak cselekvő vezetője és tagja. Az állatvédelem pártolásáért jószívvel említették az állatvédelemi beszámolóiban. 1912-ben, korábbi váci kötődése kapcsán a helyi újság Budapestre történő esetleges visszatéréséről írt. 1938 őszén a kolozsvári temetőben helyezték nyugalomra.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

gróf futaki HADIK János Kelemen Béla (Ung vármegye, Pálóc, 1863. XI. 23. – Budapest, 1933. XII. 10.) Nagybirtoikos, politikus, a főrendiház tagja, országgyűlési képviselő, miniszter, 1918. október végén három napig kijelölt miniszterelnök. A bécsújhegyi katonai akadémia elvégzését követően 1884-től 1893-ig katonatisztként szolgált, majd politikusi pályára lépett. 1906. IV. 19. és 1910. I. 17. között a második WEKERLE-kormány belügyminisztériumi államtitkára. Közéleti tevékenységét 1917. VIII. 23-tól 1918. I. 25-ig. 1908-ban az uralkodó valóságos belső titkos tanácsosi címet adományozott számára.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HALÁSZ Lajos (Csongrád vármegye, Makó, 1874. I. 16. - Budapest, 1947. VIII. 6.) ügyvéd, újságíró, lapszerkesztő, miniszteri tanácsos, politikus, államtitkár, országgyűlési képviselő. 1918 októberében a miniszterelnökségi sajtóiroda vezetőjévé nyert kinevezést, decemberben helyettes államtitkár, amely állásáról 1920 májusában lemondott és ügyvédi irodát nyitott. 1923-ban megindította és 1944-ig szerkesztette a *Részvényes* című közgazdasági hetilapot. Tagja volt a Magyar Újságírók Szövetségének és igazgatósági tagja a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének. Tagja volt továbbá Nagyvárad törvényhatósági bizottságának és több albizottságnak is.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HERNER István (? 1880 – Torontál vármegye, Tóba, 1913. IV. 8.) Közszolgálatát segédjegyzőként kezdte Baranya vármegyében. Többször keresett alkalmazást, melynek hirdetésében önmagát az összes jegyzői teendőkből jártas, intelligens, józan, szépírású, gyorsmunkás, a szerb és német nyelvet is beszélő fiatalembernek írta le. 1908-ban Zombolya járási székhelyi községi rendbiztosává/rendőrparancsnokává nyert kinevezést. 1913 tavaszán személyi nehézségek miatt távozott és a közeli Tóba község segédjegyzőjét helyettesítette. Ott érte végzetes lovasbalesete.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HOLLADY Nándor (Trencsén vármegye, Nagybicse, 1863. III. 14. – Zólyom vármegye, Besztercebánya, 1914. X. 8.) Pozsonyi jogi tanulmányait követően 1891 nyaratól nagymarosi főjegyző, 1905 őszétől Korpona város polgármestere, 1908. V. 12-től Besztercebánya rendőrfőkapitánya. Magasszintű szakmai munkavégzésével, emberi magatartásával méltán vívta ki környezetének elismerését. Már polgármesterként szorgalmazta a vidéki városi tisztviselők megbecsülését, juttatásaik megfelelő szintre történő emelését. Újságírója volt a *Köztelek* köz- és mezőgazdasági lapnak. Publikációiban jelentős teret foglalnak el az adóügyi kérdések. Haláláig betöltötte Zólyomvármegye Gazdasági Egyesületének titkári posztját.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HOLLÓ Lajos (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Kiskunfélegyháza, 1859. VIII. 24. - Budapest, 1918. VI. 14.) ügyvéd, újságíró, lapszerkesztő, politikus, országgyűlési képviselő. Az Országgyűlés Közigazgatási Bizottságának tagjaként többször felszólalt a közigazgatási reformot érintően. 31 évig Kiskunfélegyháza képviselője. A *Félegyházi Hírlap* alapító szerkesztője, a *Magyarország* napilap alapító főszerkesztője. 1906.V.6-án Kiskunfélegyháza díszpolgára lett. A fővárosban és a szülővárosában utca viseli nevét. Utóbbiban szobrát is felavatták. Nyughelye a Fiumei Úti Sírkertben van.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

HORTHY Miklós nagybányai vitéz. altengernagy, Magyarország kormányzója (Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Kenderes 1868. VI. 18. — Portugália, Estoril, 1957. II. 9.)

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

OLASZ Lajos: A Magyar Királyi Csendőrség részvétele a szovjet ejtőernyős partizánok elleni harcban (1944 szeptember – 1944 november). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 77-128.p. HU-ISSN 1216-6774.

HORVÁTH Ferenc határőr, a magyar haza határainak őrzése során életét vesztette 1979-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FÓRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

HORVÁTH Pál honvéd, a magyar haza határainak őrzése során életét vesztette 1949-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FŐRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

HULIMKA [HEGEDŰS 1892-től] Sándor (Bihar vármegye, Debrecen, 1861. III. 17. – Szilágy vármegye, Szilágy-Somlyó, 1925. I. 31.) Szépiróként HAMVAI Sándor. Szakíró, író, színiíró, aljegyző, 1888-tól Szilágy-Somlyó rendőri vezetője. 1902-1908 Marosvásárhely rendőrfőkapitánya, később Szilágy-Somlyó főjegyzője majd polgármesterhelyettese. Elkötözött harcosa a vidéki rendőrség államosításáért folytatott küzdelemnek. Cselekvő közéleti szereplő. Többek között tagja a nagyváradi Szigligeti Társaságnak és a budapesti Otthon Írói Körnek, választmányi tagja a Magyar Könyvkereskedők Egyletének. Napilapokban, folyóiratokban számtalan szakmai írása és szépirodalmi alkotása jelent meg. A *Rendőri Lapokban*, 1895-ben közreadott *A vidéki rendőrség államosítása* című dolgozata pályadíjat nyert.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

J

ásvai JÓKAY [JÓKAI] Mór (Komárom vármegye, Komárom, 1825. II. 18. – Budapest, 1904. V. 5.) A XIX. századi magyar irodalom kiemelkedő személyisége. Az 1848-1849-es magyar forradalom és szabadságharc egyik vezéralakja, a 12 pont szerkesztője.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

neczpáli JUSTH Gyula (Túróc vármegye, Necpál, 1850. I. 13. - Budapest, 1917. X. 9.) gazdálkodó, politikus, főszerkesztő, országgyűlési képviselő, képviselőházi elnök, pártelnök (Függetlenségi és 48-as Párt, Justh-párt). Élete utolsó éveiben betegsége miatt visszahúzódott a politikától. Nyughelye a Fiumei Úti Sírkertben van.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

KADA Elek (Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Kecskemét, 1852. V. 2. – Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye, Kecskemét, 1913. VI. 24.) író, újságíró, régész, ügyvéd, polgármester, udvari tanácsos, politikus, országgyűlési képviselő. 1897-1913 között Kecskemét polgármestere, mely tisztségben végzett munkája kiemelkedő jelentőségű a város fejlődésében. Többek között a környék régészeti feltárására támaszkodva létrehozta a városi múzeumot, felsőkereskedelmi iskolát alapított, amely ma a nevét viseli. Kecskeméten emléktábla és szobor is őrzi emlékét.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

pozsegai KAVEGGIA Béla (Bars vármegye, Léva, 1873. VII. 10. – Pest vármegye, Rákospalota, 1941.VII.13.) Újságíró, lapszerkesztő. Közszolgálatát 1896 őszén írónként kezdte a Fővárosi Rendőrségnél s a ranglétrán haladva rendőrfőtanácsosig emelkedett, az elnöki osztály beosztottjaként és kerületi kapitányság vezetőjeként. Lelkiismeretes, szakszerű munkavégzéséért számos alkalommal részesült elismerésben. 1916-ban megkapta a Ferencz József-rend Lovagkeresztjét, 1918-ban a II. osztályú Polgári Hadi Érdemkeresztet. Többek között tagja volt a Magyar Újságírók Szövetségének, a Magyar Ebtényésztők Országos Egyesületének, a MROE, a MROSE valamint Székesfővárosi m. kir. államrendőrség tisztikarának nyugdíjpótló és segélyező egyesülete titkára.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KERTÉSZ Bertalan (? 1854 – Szabolcs vármegye, Nyíregyháza, 1916. II. 29.) 1883 év végén, mint szabadságolt állományú altiszt hadnaggyá lépett elő. 1887 őszén, mint ügyvédjelöltet Szabolcs vármegyei tiszteletbeli aljegyzővé nevezték ki. 1889 nyarán miniszteri segédfogalmazói ranggal főispáni titkár lett. 1899 nyaratól, haláláig, Nyíregyháza város rendőrfőkapitánya, akinek egyik célja volt a város rendőrségének modernizálása. Számos szabályrendeletet dolgozott ki. Kezdeményezésére született meg a Nyíregyházi Rendőrségi Önszegélyző Egylet, melynek igazgatójaként sokat tett az állomány támogatásáért. Tevékenyen vett részt a vármegyei tűzoltó szövetség megalakításában. Elismert közéleti szereplő. Választott tagja volt a vármegye bizottmányának, tagja a város jogügyi-, pénzügyi szakosztálynak, az egészségügyi bizottságnak, titkára a Vöröskereszt Nyíregyházi Fiókjának, tagja a Fiatalokorúak Jogvédő Bizottságának. 1914-ben tüzték mellére a Ferencz József-rend Lovagkeresztjét.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KILITI Dániel határőr tizedes, a magyar haza határainak őrzése során életét veszítette 1957-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FÓRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

kisfaludi KISFALUDY József (Baranya vármegye, Pécs, 1861 – Vas vármegye, Szombathely, 1921.) A Ludovika Akadémia tisztképző tanfolyamának kitűnő eredménnyel történt elvégzését követően 1885. V. 1-én csendőrhadnaggyá nevezetett ki. Hat év elteltével saját kérelmére nyugdíjba került, s Nagy-Károly város rendőrkapitánya lett. 1899 nyarán Szombathely rendőrségének élére nyert kinevezést, ahonnan, s egyidejűleg a rendőri szolgálatból, 1914-ben betegsége miatt nyugállományba távozott. 1915-ben aktiváltatta magát, s mint hadnagy a pápai 7. honvéd huszárezred állományába került. 1908 őszén átvette a Bolgár Nemzeti Polgári Érdemrendet. Rendőri működésében előre vivő döntéseivel, emberes szolgálatával kivívta az elismerést, különösen Nagy-Károly közönsége által kifejezésre juttatott megbecsülést.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KISS Károly határőr, a magyar haza határainak őrzése során életét veszítette 1984-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FÓRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

KMETY Károly (Csongrád vármegye, Hódmezővásárhely, 1863. II. 17. - Budapest, 1929. I. 5.) jogász, igazságügyi minisztériumi fogalmazó, egyetemi tanár (közjog, közigazgatási jog), politikus, országgyűlési képviselő, a Magyar Tudományos Akadémia tagja. Termékeny jogi szakíró.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

KUPECZIK László határőr, a magyar haza határainak őrzése során életét veszítette 1982-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FÓRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

KUTSERA István (Pozsony vármegye, Dunaszerdahely, 1853. VII. 10. – ?) Katonatiszti szolgálatát követően rendőri pályáját Pozsony város szolgálatában kezdte fogalmazóként. 1890 tavaszán az elhalálozás miatt megüresedett rendőrkapitányi állásba, helyettesítésre került kinevezésre, majd véglegesítését követően 1915 év elejéig töltötte be e posztot. Tagja volt a Pozsonyi Orvos-Természettudományi Egyesületnek, a Pozsonyi Magyar Közművelődési Egyesület választmányának, a Pozsonyi Stefánia Árvaház bizottságának. 1897 tavaszán a pozsonyi koronázási emlék felavatása alkalmából a Ferenc József-rend Lovagkeresztje kitüntetésben részesült.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L-Ly

LINDER Béla (Baranya vármegye, Majs, 1876. II. 10. – Nándorférfévár, 1962. IV. 15.) honvéd tüzértörzskari ezredes, majd politikus. 1918. X. 31-től 1919. XI. 9-ig honvédelmi miniszter, majd tárcanélküli miniszter 1919. XII. 12-ig. E minőségben írta alá a kormány nevében, Nándorférféváron 1919. XI. 13-án a fegyverszüneti megállapodást. A magyarországi tanácsköztársaság idején bécsi katonai megbízott volt. A megszállt Pécs polgármestere 1920. IX. 22. és 1921. VIII. 22. között. Az Országház előtt mondott beszédében hangzott el 1918. XI. 2-án, hogy „*Nem kell hadsereg többé! Soha többé katonát nem akarok látni!*”

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „*100 éve államosították a magyar rendőrségeket.*” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

kisfaludi MADARÁSZ József (Somogy vármegye, Nemeskisfalud, 1814.VIII.27. – Pest vármegye, Kispeszt, 1915. I. 31.) ügyvéd, emlékiratíró, újságíró, lapszerkesztő, politikus, országgyűlési képviselő. 1832-1833-ban egy távollévő követ küldötte a pozsonyi országgyűlésben. A sárkeresztúri kerület országgyűlési képviselője 1848-tól haláláig. Az 1848/1849-es magyar forradalom és szabadságharc leverését követően hat év várfogságra ítélték. Több cikluson át korelnöke, rövid ideig elnöke a képviselőháznak. 100 évesen is tevékeny képviselő volt.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „*100 éve államosították a magyar rendőrségeket.*” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MAJOROS Sándor határvadász tizedes, a magyar haza határainak őrzése során életét veszítette 1947-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FÖRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

MALÉTER Pál (Sáros vármegye, Eperjes, 1917. IX. 4. – Budapest, 1958. VI. 16.) 1940-1942 között a Ludovika Akadémia növendéke, katonatiszt, 1956. XI. 3. – 1956. XI. 4. honvédelmi miniszter, az úgynevezett „NAGY Imre-perben” halálra ítélték és kivégezték.

SIMON F Nándor: A magyar katonai rendészet és szolgálati igazolványai a megalakulástól az ezredfordulóig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 163-180.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „*100 éve államosították a magyar rendőrségeket.*” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MALYÁTA Ágoston (1863 – Temes vármegye, Temesvár, 1909.X.13.) [Valószínűsítetten azonos a következő személylyel: 1889-ben, mint csendőrmester eperjesi szakasparancsnok helyettes, az 1890-1896. évi *Csendőrségi Zsebkönyvekben* szerencsi, majd sárospataki sikeresen tevékenykedő, többször elismerésben részesült, őrsparancsnokként szerepel.] Temesvári közszolgálatát 1896-ban kezdte rendőrfogalmazóként, 1900 őszétől rendőrkapitány, a városi rendőrség bűnügyi osztályának vezetője. Súlyos betegség következtében hunyt el.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „*100 éve államosították a magyar rendőrségeket.*” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MATTYASOVSKY György (Szepes vármegye, Lőcse, 1873. IV. 24. –) Budapesten szerzett jog- és álamtudományi doktorátust követően a belügyminisztériumban kezdett dolgozni, ahol miniszteri tanácsos lett. A fővárosi rendőrség élén 1919. VIII. 9-től 1920. VII. 21-ig teljesített szolgálatot, amelyet az antant részéről SOISCULESCU román ezredes felügyelt. A rendőri tevékenység szervezésében elrendelte az állomány igazoló eljárás alá vonását és számos intézkedést vezetett be a közbiztonság erősítését valamint a közlekedés javítását célzóan. Ismét felállította az idegen ellenőrző osztályt és e hivatalhoz került az útlevél kiadás is. Főkapitányi beosztásából helyettes államtitkári kinevezése okán távozott.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „*100 éve államosították a magyar rendőrségeket.*” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „*100 éve államosították a magyar rendőrségeket.*” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MIKLÓS Béla dálnoky, vitéz (Budapest, 1890. VI. 11. – Budapest, 1948. XI. 21.) Katonatiszt a két világháború közötti Magyar Királyságban. Legmagasabb rendfokozata vezérezredez.

OLASZ Lajos: A Magyar Királyi Csendőrség részvétele a szovjet ejtőernyős partizánok elleni harcban (1944 szeptember – 1944 november). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 77-128.p. HU-ISSN 1216-6774.

MISKOLCZY László (Zemplén vármegye, Berzék, 1855. IX. 22 – Budapest, 1923. IV. 8.) Jogász, szakíró, lapszerkesztő, Ung vármegyében szolgabíró, Ungváron városi tanácsos. 1893-tól a budapesti államrendőrségnél fogalmazóként indulva végig járta a ranglétrát, 1917 nyarától rendőrfőtanácsos. Ez év elején a koronázási ünnepély szervezése körül végzett munkájáért megkapta a Ferenc József Rend lovagkeresztjét. Nagyobb munkái mellett különféle szaklapokban sokat írt általános közigazgatási, rendőri és büntetőjogi kérdésekről. Rendőrségi törvénytervezetet készített. Elkötelezettje a vidéki rendőrség államosításáért folytatott küzdelemnek. 1912. III. 31-én, rendőrtisztekkel közösen szerkesztve, *Modern Közigazgatás* címmel, hetenként megjelenő, társadalmi szaklapot indított, amely 1915-ig élt. Nyugdíjasként 1923 tavaszán, Újpesten hunyt el.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

MOLNÁR Lajos (Pest, 1864. I. 11. – Tolna vármegye, Szekszárd, 1913. XI. 20.) szakíró, közíró, 1882-től államrendőrségi tisztviselő, 1901-től Korpona rendőrkapitánya, 1905-től, súlyos betegsége miatt bekövetkezett haláláig Szekszárd rendőrkapitánya. Témái voltak az erkölcs, a közegészség, az idegenforgalom, a tűzrendészet, Korpona fejlődése, a kivándorlás, a vármegye tisztogatása, a gyermekvédelem, a közigazgatás, a vidéki rendőrség államosítása illetőleg rendvédelmi tevékenysége. A *Rendőri Lapokban* közölt írásai magas szakmai szintet tükröző tanulmányokat takartak. Több műve önálló kiadást is megélt. Az államosítás melletti kiállásán túl, vitát fakasztó véleményének adott hangot a kivándorlással kapcsolatban.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

N-Ny

NÁDOSY Imre (Baranya vármegye, Szentlőrinc 1872 – Budapest, 1935. IV. 5.) Jogászdoktor, 1920-1926 között országos rendőrfőkapitány, 1926 őszén az úgynevezett „frankkhamisítási-ügy” nyomán három és fél év fogház büntetésre ítélték ahonnan kormányzói amnesztiával 1928-ban szabadult, miután családi birtokára visszavonulva élte le élete hátralévő részét.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

nemesszeghi NEMESSZEGHY Endre (Komárom vármegye, Komárom, 1868. XI. 7. – ?) Győröt folytatott jogi tanulmányait követően 1891 nyarán gyakornoki állásba került a Fővárosi Államrendőrségnél, 1901-ben lett rendőrfogalmazó. Teljesített szolgálatot a fogház- és toloncügyosztálynál, kerületi kapitányságoknál kiemelten, Újpesten. 1910-től ügyvédjelölt, majd ügyvéd. Rövid rendőri pályafutása alatt több szakmai írást készített.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NÉKÁM Ede (Heves vármegye, Eger, 1838. – Nógrád vármegye, Salgótarján, 1915. V.) Egri születésű, ügyvédi vizsgát tett jogász. 1867-ben a Budapesti Királyi Ítéltáblánál joggyakornok, 1871-ben fogalmazó, pár hónap múlva pedig gyöngyösi királyi járásbíró. 1875-ben ügyvédi irodát nyitott. 1881. IX. 11-én Gyöngyös város közönsége egyhangúan megválasztotta rendőrkapitánnyá, 1886-ban a főispán élethossziglan megerősítette állásában. Az első olyan vidéki rendőrtisztviselő volt, aki a városi rendőrségek bajainak orvoslása végett mozgalmat indított. A legnagyobb odaadással és lelkiismeretességgel teljesítette szolgálatát. Közügyek iránti meleg érdeklődése a közönség előtt ismert volt. 1915 májusában hunyt el, Salgótarjánban.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptem-

ber 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

NÉMETH Dezső (Bethlen, Szolnok-Dobóka vármegye. 1913. VI. 30. – Budapest, 1949. X. 29.) Édesapja NÉMETH Dezső ügyvéd, édesanyja WIESNER franciska. 1940. XI. 6-án feleségül vette BOTKA Jolánt (1916. V. 25.) Házasságukból egy leánygyermek született NÉMETH Judit 1947-ben.

Életút: 1931-ben főreáliskolában végzett. 1931. VIII. 20. karpaszományos honvéd őrzető, majd tizedes végül őrmester. 1932. X. 1-én Ludovika Akadémia hallgatója. 1935. VIII. 20. Ludovika Akadémián főhadnagy rendfokozattal avatják tisztté. 1935. VIII. 20. a Tata Tóváros-i 3/II. Gyalog Zászlóaljnál szakasz-, majd századparancsnok. 1937. IX. 1-től segédtsit a Veszprémi 3/III. Zászlóaljnál. 1938. I. 5-től a Honvéd Sporttanár és Vívómesterképző Intézet hallgatója. 1938. X. 1-én a Honvéd Sporttanár és Vívómesterképző Intézetben vívómesteri képesítést nyert. 1938. X. 1-től a ismét a Veszprémi Zászlóalj segédtsitje, majd géppuskás századparancsnoka. 1940. XII. 1-én az Aszódi Tábortűz Osztály 1/II. üteg-parancsnoka. 1941. X. 1-vel a budapesti Hadiakadémia hallgatója. 1943. X. 1-én sikeresen elvégezte a Hadiakadémiát. 1943. XI. 1-től a Dés-i 25. Gyalog Ezred beosztott vezérkari tisztje. 1944. I. 1. a Honvéd Gyalogsági Felügyelőség beosztott vezérkari tisztje. 1944. III. 25. a Marosvásárhely-i Székely Határvadász Parancsnokság Hadművelési Osztályának vezetője. 1944. IV. 25-től a VI. hadtest-parancsnokságának anyagi vezérkari tisztje. 1944. XI. 20-ig beosztott vezérkari tiszt az I. hadtest parancsnokságán. 1945. II. 8-án beosztotaival a németek letartóztatták, de szovjet segítséggel kitértek és az 3. gárdahadtest alakulataival harcoltak a németek ellen. 1945. II. 16-án megsebesült, majd ezt követően a szovjetek letartóztatták és a Baján létesített hadifogoly táborba szállították. 1945. VIII. 2-án szabadult a bajai hadifogoly táborból. 1945. VIII. 3-án az újjászerveződő honvédelmi minisztérium anyagi csoportfőnökségének gépkocsi és üzemanyag osztályára került kezdetben csoportfőnökségi előadó, majd osztályvezető helyettes, végül osztályvezetőm beosztásban. 1945. XI. 5-én jutalomból előléptették alezredessé. 1945. XI. 3-án az igazoló bizottság igazolta. 1946. III. 15-én áthelyezték a Katonapolitikai Osztály személyi állományába, ahol a határügyi alosztály vezetőjévé nevezték ki. 1947. májusától a határőrség vezérkari főnöke. 1947. VII. 1-vel előléptették ezredessé. 1948. V. 27-én áthelyezték a honvédelmi minisztériumba, ahol kinevezték a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövetségének katonai attaséjává. 1949. VIII. 5-én hazarendelték és az ÁVH őrizetbe vette. 1949. X. 10-én halálra ítélték. 1949. X. 24-én kivégezték. 1955. XI. 30-án a Katonai Felsőbíróóság az ellene emelt vádak alól bűncselekmény hiányában felmentette. Feleségét 1949. novemberében Budapestről Szolnokra kitelepítették. 1954-ben feleségének engedélyezték avisszaköltözést budapestre.

Kitüntetései: 1947. V. 25-én Magyar Szabadság Érdemrend ezüst fokozata. 1948. II. 26. Köztársasági Érdemrend Tiszti Keresztje. 1948. III. 16. Határvadász Jelvény arany fokozata. 1948. IX. 8. engedélyezték részére a Szovjetuniótól kapott „Budapest bevételéért” kitüntetés viselését.

FÖRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrsegeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

NÓGRÁDI Sándor (Nógrád vármegye, Fülek, 1894. V. 14. – Budapest, 1971. I. 1.) Rézesztergályos, villanszerelő, kommunista pártfunkcionárius. 1918 őszén belépett az MSZDP-be, majd 1919-ben a KMP-be. Az 1920-évek közepétől a KOMINTERN munkatársa. 1944-ben a kijevei partizániskola parancsnoka. 1946-ban az MKP Központi Vezetősége agitációs és propaganda osztályának a vezetésével bízták meg. 1949-1956-ig a Magyar Néphadsereg politikai főcsoportfőnökségének a vezetője, altábornagy majd vezérezredesi rendfokozattal. 1957-1960 pekingi és hanoi nagykövet. 1963-1967-ig országgyűlési képviselő.

OLASZ Lajos: A Magyar Királyi Csendőrség részvétele a szovjet ejtőernyős partizánok elleni harcban (1944 szeptember – 1944 november). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 77-128.p. HU-ISSN 1216-6774.

O-Ó

OBERHAMMER Antal (Baranya vármegye, Kislippó, 1871. XI. 2. – Baranya vármegye, Pécs, 1930. IV. 28.) Államtudományi államvizsgát tett, ismert közéleti szereplő. Pécs város szolgálatában 1894 nyaratól rendőrtisztviselő, 1908 nyaratól főkapitány. 1918 őszétől Pécs város főispáni teendők ellátásával megbízott kormánybiztos, egy év múlva helyettes főjegyző és polgármesterhelyettes. 1922-től nemzetgyűlési képviselő, mely posztra 1926-ban ismét megválasztották. 1929-től örökös tagja Pécs város törvényhatósági bizottságának. Tevékeny résztvevője a vidéki rendőrség mozgalmainak, amelyek rendezvényeire gyakran magával vitte a fiatal rendőrtisztviselőket. Több pécsi egyesületnek, társulatnak tagja. Birtokosa a Ferenc József-rend Lovagkeresztje kitüntetésnek.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

báró lengyelfalvi ORBÁN Balázs (Abaúj-Torna vármegye, Lengyelfalva, 1829. II. 3. - Budapest, 1890. IV. 19.) író, néprajzi kutató, fotográfus, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja, politikus, országgyűlési képviselő. 1846-tól 1859-ig külföldön élt, mivel a szabadságharcot segítő szándéka miatt nemkívánatos személy volt hazájában. Visszaköltözése után végzett átfogó kutatása eredményeképpen hat kötetben kiadta a „Székelyföld leírása...” című munkáját. 2011-ben Hargita, Kovászna és Maros Vármegye Tanácsa létrehozta az Orbán Balázs-díjat. Nevét viseli a Vargyas-szoros Természetvédelmi Terület egyik barlangja. Végrendeletének megfelelően Szejkefürdőn temették el.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

P

PAYERLE Nándor Hermann (? 1877 ? – Vancouver, 1957. IV. ?) Budapesten folytatott jogi tanulmányait követően tiszteletbeli szolgabíróként, szolgabíróként, tiszteletbeli főszolgabíróként dolgozott Újvidéken és Palánkán. 1913-tól újvidéki rendőrfőkapitány. 1918. XI. 14-én kormánybiztosi kinevezést kapott az Újvidéket megszálló szerb csapatok mellé. Levelező tagja volt a Szegedi Kereskedelmi- és Iparkamarának. 1925-ben családjával kivándorolt Kanadába, ahol virágzó gazdaságot hozott létre.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PÁLFFY György (Temesvár, 1909 – Budapest, 1949), vk.ezds. 1946-tól vezérőrnagy, 1947-től altábornagy, a Honvédelmi Minisztérium katonapolitikai (elhárító) osztályának vezetője (1945), a Honvédség Határőr Parancsnokság parancsnoka (1946–1948), honvédelmi miniszter-helyettes (1948–1949), az MDP Központi Vezetőségének tagja (1948–1949), a RAJK-per során halálra ítélték, 1963-ban rehabilitálták.

FÓRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

zebegnői dr. PEKÁRY Ferenc (1859 – Budapest, 1925. II. 16.) Jogi tanulmányait követően a Fővárosi Rendőrségen gyakornokként kezdte rendőri pályafutását 1884-ben, s főkapitányhelyettesként ment nyugállományba 1917-ben. Volt kerületi kapitányságvezető, főkapitánysági bünyügyi osztályvezető és miniszteri tanácsosként belügyminisztériumi főosztályvezető. Fejlesztési gondolatainak teret adó tevékenységi körei voltak: daktiloszkópia-bünyügyi nyilvántartás, gyermekvédelem, tolonc- és cselédügyek, rendőrség államosítása. E területeken működő szakmai és társadalmi szervezeteknek is tevékeny résztvevője. Számos szakirodalmi munka elkészítője. Hazai és külföldi kitüntetések száma eléri a féltucatot. A Fiumei-úti Nemzeti Emlékhelyen lévő sírja műemléki védetségű.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PETERDY Kálmán (Bereg vármegye, Barabás, 1867. VII. 12. – Budapest, 1922. XI. 17.) Jogász, Torontál vármegyében bírósági joggyakornok, járásbírói aljegyző majd szolgabíró. A Délmagyarországi Magyar Közművelődési Egyesület (XIII.) perjámosi fiókjának az elnöke. 1909 nyaratól esztergomi rendőrkapitány, 1915-től pozsonyi rendőrfőkapitány, 1920-tól budapestvidéki kerületi rendőrfőkapitány. Tevékeny közéleti szereplő. Rendőrkapitányi kinevezését követően alaposan és kiterjedően foglalkozott a rendőrkutyák rendőrség által történő alkalmazásának kérdésével. Rendőrkutya programok szervezője, rendőrkutyaegyesületek tisztségviselője. Súlyos betegségben hunyt el. Fiumei úti sírkerti nyughelyét kutyás obeliszk fedi.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PIROS László (Újkígyós, 1917 – Szeged, 2006), ávh. vörgy., Hentessegéd, kommunista politikus, a Szakszervezetek Országos Tanácsának főtitkár-helyettese, MKP, majd az MDP tagja, nemzetgyűlési, majd országgyűlési képviselő (1945–1957), az ÁVH Határőr és Belső Karhatalom parancsnoka (1950–1953), a belügyminiszter első helyettese (1953–1954), belügyminiszter (1954–1956).

FÓRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

PUSKÁS Imre honvéd, a magyar haza határainak őrzése során életét vesztette 1949-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FÓRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

R

felsővadászi II. RÁKÓCZI Ferenc (Borsod vármegye, Borsi, 1676. III. 27. – Törökország, Rodostó, 1735. IV. 8.) a RÁKÓCZI-szabadságharc vezetője, Magyarország vezérlő fejedelme, erdélyi fejedelem.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

RÁKOSI Mátyás Lásd ROSENFLED Mátyás

RIMÓCZY József (Pest-Solt vármegye, Tószeg, 1878. II. 15. – ?) Rendőri pályáját 1902-ben kezdte Kolozsváron, ahol a büntügyi osztály vezetőjeként, a három közül, az egyik kerületi kapitányi tiszteletet töltötte be. 1910. XI. 14-én pályázatot követően került kinevezésre a miskolci főkapitányi székbe, amelyben a vidéki rendőrség államosításáig teljesített szolgálatot. 1918/1919-ben volt nemzetőrpáncsnok és vörössőr ezredparancsnok is. Később, 1938-ig Miskolc városának tanácsnoka volt és tagja a Miskolci Katolikus Gimnázium Segítő Egyesületének. 1917 őszén megkapta a II. osztályú Polgári Hadi Érdemkereszt kitüntetését.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ROSENFELD Mátyás [RÁKOSI Mátyás] (Temes vármegye, Ada, 1892. III. 9. – Oroszország, Nyiznyij Novgorod [Gorkij], 1971. II. 5.), kommunista politikus, a magyarországi tanácsköztársaság idején a szociális termelés népbiztosának helyettese, majd a Vörös Őrség országos parancsnoka, a proletárdiktatúra bukása után Szovjet-Oroszországba emigrált, miniszterelnök (1952-1953), MKP, majd MDP főtitkára (1945-1948-1953), MDP első titkára (1953-1956).

OLASZ Lajos: A Magyar Királyi Csendőrség részvétele a szovjet ejtőernyős partizánok elleni harcban (1944 szeptember – 1944 november). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 77-128.p. HU-ISSN 1216-6774.

ROSTÁS István (Békés vármegye, Gyula, 1869. VII. 15. – Hajdú vármegye, Debrecen, 1933. VI. 8.) Rendőri pályáját írnokként kezdte a Fővárosi Rendőrségen, ahol fogalmazói rangig jutott és különböző beosztásokban teljesített szolgálatot. 1910 áprilisában nyert kinevezést Debrecen rendőrfőkapitányának. Szolgálatát alatt, szorgalmazására épült a város rendőrségének új székháza. 1919 márciusában a belügyminiszter berendelte minisztériumi szolgálatra a vidéki rendőrség államosításáról és a testület újjászervezéséről szóló törvényjavaslat előkészítő munkálataiban való részvételre. 1920-ban, mint főkapitány nyugdíjba vonult, de még hét évén át Debrecen város szolgálatában állt. Tisztségviselője volt a Debreceni Kereskedelmi- és Iparkamarának. 1925. XII. 7-én elnökletével alakult meg a Debreceni Városi Nyugdíjasok Egyesülete.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

rudnai és divékújfalusi RUDNAY Béla Gábor István (Nyitra vármegye, szénásfalu, 1857. X. 1. – Budapest, 1932. VI. 14.) Jogász, Hont vármegye főispánja. Rendőrfőkapitánysága ideje alatt tért át a fővárosi rendőrség az újlényomatrendszer alkalmazására. A Milleneumi ünnepség kapcsán az államfő a *Lipót Rend Lovagkeresztjével* tüntette ki. A századfordulón életbe lépett új bünvádi perrendtartásnak megfelelően megreformálta a detektívtestület munkáját. 1903-ban rendőri hivatalos lapot alapított, amely a magyarországi tanácsköztársaság uralomra kerüléséig heti rendszerességgel jelent meg.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

SÁNDOR László (Csik vármegye, Csikszentimre, 1871. XI. 1. – Budapest, 1949. X. 22.) A kolozsvári egyetemi jogi tanulmányait befejezve a város szolgálatába lépett, majd onnan a kolozsvári rendőrséghez került rendőrkapitányi rangban. A Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrséghez 1896 májusában lépett át. 1912-ben rendőr főtanácsosi rangot kapott, majd 1917 júliusában főkapitánnyá nevezték ki. A főkapitányi tisztségéből az úgynevezett „Nemzeti Tanács” 1918. X. 31-én mozdította el. Néhány nappal később ugyan tengerészek letartóztatták, azonban a „Nemzeti Tanács” szabadrólra helyezte. A proletárdiktatúra kitörésekor az utolsó pillantában hagyta el az országot mert a volt főkapitányt az új hatalom halálra ítélte. A kommün után visszatért Magyarországra, de közhivatalt többé nem vállalt, a közéletől visszavonult.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SÁRKÁNY Ármin (Baranya vármegye, Pécs, 1876. XII. 2. – Baranya vármegye, Pécs, 1940. III. 13.) Jogi doktor, államtudományi és jogtudori vizsgát tett majd ügyvédi oklevelet szerzett. Pécs város szolgálatába 1899 decemberében került, mint tiszteletbeli rendőrkapitány. A következő évben valóságos rendőrkapitány, a büntügyi osztály vezetője, a város rendőrségének egyik modernizálója. 1908-ban visszatért az ügyvédi pályára egy méltánytalan és pártpolitikai töltetű eljárás eredményeképpen. Több albizottságnak és a kisgyűlésnek, pécsi cégeknek igazgatósági, felügyelő bizottsági, választmányi tagja. Önkéntes katonai szolgálata során elnyerte a Károlyi Csapatkeresztet, a Háborús Emlékérmét a kardokkal és sisakkal.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

nagyszeghi, ákosházi SÁRKÁNY Ferenc (Sárkány pusztá, 1867. – Budapest, 1927. I. 4.) Politikus, képviselő, államtitkár. Jogi tanulmányait követő, önkéntes katonai szolgálat után Komárom vármegye szolgálatába lépett és hamarosan aljegyzővé választották. 1891-től 1912-ig Komárom város főkapitánya, egyben az ország legfiatalabb főkapitánya és az első, aki királyi tanácsosi címet nyert e beosztásban. Számos a rendőrséget előre vivő, a köz javát szolgáló intézkedést vezetett be, szabályrendeleteket dolgozott ki. Eszélyes, gyors, pártatlan munkavégzése folyamatosan elismerést váltott ki környezetében. 1915-től miniszteri tanácsosként az Országos Hadigondozó Hivatal vezetője, a későbbiekben több minisztériumi állás betöltője.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Félix Ludwig Johann, Fürst zu SCHWARZENBERG herceg (Csehország, Böhmisch-Krumau, 1800. X. 2. – Ausztria, Bécs, 1852. X. 5.) Cseh-osztrák származású katonatiszt. Metternich alatt diplomata. 1848 márciusában RADETKY hadseregében teljesített szolgálatot Milánóban, majd az osztrák fővárosba került. 1848-ban, Olmützben az ő vezetésével állították fel a forradalmi vívmányokkal leszámoló szándékozó kormányzatot. Személyesen hozzájárult ahhoz a döntéshez, hogy 1848.XII. 2.-án a szellemi fogyatékos I. Ferdinánd császárt az osztrák trónon I. Ferenc József főherceg váltsa fel. Ausztria miniszterelnöke 1848. XI. - 1852. IV.

PARÁDI József: a magyar állami rendőrségek képzése 1872-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 93-106.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SÉLLEY Sándor (Ung vármegye, Ungvár, 1855. XII. 19. – 1920) Jogász, jogakadémiai oktatóként, majd államügyész-ként tevékenykedett. A fővárosi rendőrség kötelékébe 1886 májusában került. Kezdetben a bűnügyi osztályt vezette, majd 1892-1895 a Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrség főkapitányi tisztét töltötte be, ahonnan a belügyi tárchoz helyezték miniszter tanácsosi címmel a Rendőri Osztály vezetőjeként, de a *Rendőri Lapok* főszerkesztője tisztséget átvállalva is betöltötte.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SIPOS János határőr, a magyar haza határainak őrzése során életét vesztette 1982-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FŐRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

SOMOGYI Szilveszter (Csongrád vármegye, Szeged, 1872. I. 1. – Csongrád vármegye, Szeged, 1934. V. 11.) Budapesten szerzett jogi doktorátusát követően, 1902-től a Szegedi Törvényszéken alügyész, 1907-től királyi ügyész, az év végétől a város rendőrfőkapitánya. 1915 tavaszától 1934-ben bekövetkezett haláláig a város polgármestere. A rendőrség vezetőjeként határozott intézkedéseket tett a testület átszervezéséért, fejlesztéséért. Szorgalmazásának eredményeképpen létesült az első vidéki bejelentőhivatal és Szeged köztisztviselési üzemének megszervezése. Rövid idő alatt a város rendkívül elismert tisztviselőjévé vált.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

báró mihályi SPLÉNYI Ödön Ferenc (Nyitra vármegye, Csermend, 1842. XI. 24. – Budapest, 1909. I. 3.) Katonatiszt, a Ludovika Akadémia tanára. Nyugdíjazását követően 1885-ben a *Ferenc József Rend Lovagkeresztjével* tüntették ki és a Budapesti Magyar Királyi Állami Rendőrséghez kerülve kezdetben kerületi rendőrkapitányi beosztást töltött be, majd az 1886-ban létrehozásra kerülő detektívtestület megszervezésére és vezetésére kérték fel.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a

magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

STECZ László (Szatmár vármegye, Szinérváralja, 1886 – Somogy vármegye, Kaposvár, 1931. II. 16.) Jogi doktor. Hivatali munkáját 1905-ben a Debreceni Ítéltábla kerületében díjtalan bírósági gyakornokként kezdte. Somogy vármegye szolgálatába 1906 év elején lépett, szintén gyakornokként. A következő évben megyei aljegyző, majd Lengyeltótiiban szolgabíró. A kaposvári főkapitányi állást 1910. VII. 4-től 1918. XII. 21-ig töltötte be. Számos hatékony, előre vivő intézkedést adott ki. A vidéki rendőrség államosítását követően a kaposvári/pécsi kerület állományából visszatért a vármegye hivatalához, ahol 1920. XI. 4-én árvaszéki ülnöknek választották meg, s kiváló munkaeerőként jellemezték.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

STROMFELD Aurél (Pest vármegye, Újpest 1878. IX. 19. – Budapest, 1927. X. 10.) vezérkari tisz, posztumusz vezér ezredes, a Ludovika Akadémia parancsnoka, hadügyi államtitkár, a magyarországi tanácsköztársaság Vörös Hadseregének vezérkari főnöke, a Szociáldemokrata Párt Rendező gárdájának vezetője.

SIMON F Nándor: A magyar katonai rendszet és szolgálati igazolványai a megalakulástól az ezredfordulóig. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 163-180.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZALAY József (Békés vármegye, Békéscsaba, 1870. II. 17. – Csongrád vármegye, Szeged, 1937. IV. 25.) Jogász, műpártoló, író, bibliofil. Műveltsége okán literátus főkapitány, szociális érzékenysége illetőleg intézkedései alapján szociális főkapitány. Jogot tanult Budapesten és Bécsben, doktorátust szerzett 1894-ben. Hivatali szolgálatát 1892-ben kezdte Békés vármegye aljegyzőjeként. Később szolgabíró, majd 1902-től hódmezővásárhelyi rendőrfőkapitány, 1908-tól szegedi rendőrfőkapitány-helyettes, 1915 februárjától főkapitány. A vidéki rendőrség államosítását követően kerületi főkapitány. Tevékeny résztvevője a rendőrség modernizálásának, a külkapcsolatok bővítésének. Hosszú időn át tagja és elnöke a Dugonics Társaságnak, a Múzeumbarátok Egyesületének. Rendelkezett a II. osztályú Polgári Hadi Érdemkereszttel és a Magyar Hőborús Emlékérem kardokkal és sisakkal kitüntetésekkel, valamint számos elismeréssel. 1935 őszén a Szegedi Egyetem a bölcsészettudományok tiszteletbeli doktorává avatta.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZALAY Mátyás (? 1861 – Bács-Bodrog vármegye, Szabadka, 1925. IV. ?) Pályafutását Szabadka város szolgálatában kezdte, ahol 1889 őszén tanácsnokká választották. 1892. július 8-án az adóügyi tanácsnoki állásból nyert kinevezést a rendőrfőkapitányi posztra, mellyel együtt elfoglalta a tűzoltóőparancsnoki székét is. Szabadka iparhatósági életében több tisztséget is betöltött, és a palicsi fürdő igazgatója is volt. Ambiciózus tevékenysége jelentős előre lépéseket vitt a város rendőrtisztületének működésébe.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

gróf szapári muraszombati és szécsiszigeti SZAPÁRY Gyula gróf (Pest vármegye, Pest, 1832. november 1. - Abbázia, 1905.I. 20.) Alispán, főispáni helytartó, királyi biztos, magyar delegáció elnöke, tárnokmester. 1870.VIII.20. – 1871.VIII. 26. közmunka- és közlekedésügyi minisztérium államtitkára, 1873.III.5.- 1875.III.2. belügyminiszter, 1878.XII.5. – 1887.II.11. pénzügyminiszter, 1880.IV.14. – 1880.IV.24. közmunka- és közlekedésügyi miniszter, 1889.IV.9.- 1889.VI.15. földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter, 1889.VI.16. – 1890.III.15. földművelésügyi miniszter, 1890.III.13.-1892.XI.17. miniszterelnök, 1890.III.15. – 1892.XI.19. belügyminiszter.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÁNTAI István határőr törzsőrmester, a magyar haza határainak őrzése során életét veszítette 1950-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FŐRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

Dukai és szentgyörgyvölgyi SZÉLL Kálmán Ignác Kristóf Gasztony (Vas vármegye, Gasztony, 1843. VI. 8. – Vas vármegye, Rátót, 1915. VIII. 16.) Szolgabíró, mintagazda, a magyar delegáció elnöke, az Alkotmánypárt elnöke, pénzügyminiszter 1875. III. 2.-ától 1878. X. 11.-éig. Miniszterelnök 1899. II. 26.-ától 1903. VI. 27.-éig. Belügyminiszter 1899. II. 26.-ától 1903. VI. 27.-éig. A király személye körüli miniszter 1900. III. 7.-étől 1900. III. 29.-éig. A Magyar Tudományos Akadémia tagja.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÉKELY Vladimír Ede (Liptó vármegye, Magyarfalva, 1873 – Budapest, 1958) Szakíró, szerkesztő, színműírő. 1896-1918 a Fővárosi Rendőrség sajtóirodájának munkatársa, vezetője. Jelentős erőfeszítéseket tett azért, hogy a sajtó és a rendőrség barátságos együttműködése megvalósuljon. 1919. VIII. 6-9. megbízott budapesti főkapitány, majd az I. kerületi rendőrkapitányság, később a IV. kerületi kapitányság vezetője. 1928-ban főkapitányhelyettesi rangból vonult nyugállományba, melyet követően rendszeresen tartott bűnmegelőzési előadásokat a budapesti rádióban is. Ifjú korában verseket, novellákat, vezércikkeket írt vidéki, majd fővárosi lapokba. A Rendőri Lapokban „Siculus” néven is jelentek meg cikkei. Birtokosa a II. osztályú Hadi Érdemkeresztnek.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZÉMANN János Bazin rendezett tanácsú város rendőrkapitánya a XIX. század végétől. 1915-től a város polgármestere.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZILÁRD Rezső (? - ?) Budapesten folytatott jogi tanulmányait követően a Budapesti Főkapitányság bünyügyi osztályán gyakornokként kezdte rendőri pályafutását, 1907-ben. Időközben szolgált a III. Kerületi Kapitányságon is. 1918 őszén cselekvő résztvevője volt a rendőrségnek a Nemzeti Tanácshoz történő csatlakozását szorgalmazók körének. Novemberben a Belügyminisztérium rendőri osztályának a vezetője lett. Közben előlépett kapitánnyá, majd főkapitányhelyettesé és államtitkári címet kapott, melyet miniszteri tanácsosi kinevezés is követett. A magyarországi tanácsköztársaság alatt a Vörös Őrséghez helyezték. A forradalom és a magyarországi tanácsköztársaság idején tanúsított magatartása miatt eljárás indult ellene. 1945-ben a malenkij robotra elhurcolt nagymarosiak felkutatásában segédkezőként tűnt fel. 1913 őszén a *Magyarországi Rendőr- és Védőkutya Egyesület* alakuló közgyűlésen felügyelőbizottsági tagnak választották.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

SZILVÁSI Sándor határőr, a magyar haza határainak őrzése során életét vesztette 1950-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FÓRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

T-Ty

TANKÓCZY Gyula (? 1867 - ? 1936 után) Hivatali szolgálatát Szatmárnémetiben kezdte 1891-ben aljegyzőként. Három év múlva tanácsjegyző és közigazgatási tanácsos, 1902-ben helyettes főkapitány. A következő évtől 1917-ig rendőrfőkapitány, 1900-tól városi tűzoltó főparancsnok is. Elismert, tevékeny közéleti szereplő, több egyesületnek tagja és tisztségviselője, iskolaszéki elnök, a Magyar Országos Tűzoltó Szövetség választmányi tagja, a református egyház presbitere. Szerkesztőként indította útjára 1904 októberében a *Rendőri Lapokat*, melyet megelőzően félévtizedig a *Szamos* főmunkatársa is volt. Megromlott egészségi állapota miatt 1917-ben nyugállományba vonult. 1925–26-ban szerkesztette a *Hét-fői Friss Újságot*. Helytörténeti tanulmányokat is írt.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrséget.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TAPOSSY Márton (1841 – Jász-Nagykun-Szolnok vármegye, Mezőtúr, 1926. II. 12.)

Közszolgálatát Gyöngyösön kezdte, ahol 1867-ben törvényszéki jegyzőnek választották. Később városi gazdasági tanácsos. A rendőri pályára 1893-ban lépett szolnoki rendőrkapitányként, majd volt Jászberény és Karcag rendőri vezetője. Környezete által elismert szakmai és közösségi emberként tevékenykedett, eredményes résztvevője a rendőrség modernizálásért küzdő mozgalomnak. Többek között tagja volt a Magyarországi Kárpátgyesületnek, titkára a Hevesmegyei Gazdasági Egyesületnek, tárgyardományokkal támogatója a karcagi múzeumnak.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

THURZÓ [TISZA 1908-tól] Miksa (Szepes vármegye, Poprád, 1864. V. 29. – Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye Hernád-németi, 1945. I. 31.) A területelcsatolásokig a Felvidéken rendőrtisztként teljesített szolgálatot. A pécsi rendőrség állományából vonult nyugdíjba az 1920-as évek elején. Számos rendőri témájú szakmai mű szerzője. Legjelentősebb alkotásának tartják az Iglón 1913-ban a Szepesi Lapok kiadásában megjelent „Magyarország rendőrségeinek története a legrégebb időktől 1912-ig” című két kiadást megélt művét.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

szegedi és borosjenői TISZA István Imre Lajos Pál 1897-től gróf (Bihar vármegye, Geszt, 1861. IV. 22. — Budapest 1918. X. 31.) Nagybirtokos, jogász, huszárezredes, képviselőházi elnök, belügyminiszter 1903. XI. 3. – 1905. VI. 18., miniszterelnök 1903. XI. 3. – 1905. VI. 18., a király személye körüli miniszter 1903. XI. 3. – 1904. III. 3., horvát-szlavón-dalmát tárca nélküli miniszter, képviselőházi elnök 1912. V. 22. – 1913. VI. 12., horvát-szlavón-dalmát tárca nélküli miniszter 1913. VI. 10 – 1913. VII. 21., a minisztérium ügyeinek intézésével ideiglenesen megbízva 1914. VIII. 22 – 1916. I. 16., a király személye körüli miniszter 1915. I. 13. – 1915. V. 29., nádorhelyettes, 1916. XII. 20. – 1916. XII. 30. Négy merényletet követtek el ellene, 1918. X. 31-én halálos kimenetelűt.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

borosjenői és szegedi TISZA Kálmán (Bihar vármegye, Nagyvárada, 1830. XII. 16. – Budapest, 1902. III. 23.) a Határozati Párt vezetője, 1867-től a Balközép Párt alapítója és pártvezére, 1875-től a Szabadelvű Párt alapító pártvezére, képviselőházi alelnök 1861. IV. 17. – 1861. VIII. 22., belügyminiszter 1875. III. 2. 1878. X. 11., miniszterelnök 1875. X. 20. – 1890. III. 13., pénzügyminiszter 1878. X. 11. – 1878. XII. 5., belügyminiszter 1878. XII. 5. – 1887. II. 11., a király személye körüli miniszter 1879. VII. 11. – 1879. IX. 25., pénzügyminiszter 1887. II. 11. – 1889. IV. 9., királyi biztos az ezredéves ünnepségeknél 1896. VI. 5. – 1896. VI. 8.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: a magyar állami rendőrségek képzése 1872-1945. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 93-106.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

TÖRÖK János (Arad vármegye, Vinga, 1843. XII. 27. – Szepes vármegye, Barlangliget, 1892. IX. 4.). Jogász, Temesvár polgármestere, majd 1885 és 1892 között Budapest rendőrkapitánya.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

V-W

vadai dr. VADAY László (? – Budapest, 1924. III. ?) Jogász, szakíró. A rendőri pályára 1894-ben lépett, mint írnök, a Fővárosi Rendőrség IX. kerületi kapitányságán. Teljesített szolgálatot kerületi kapitányságokon, a főkapitányság elnöki osztályán, 1911-től ügyészi megbízottként, 1912 őszétől 1917-ben bekövetkezett nyugdíjába vonulásáig az Erzsébetfalvai Rendőrkapitányság vezetőjeként. A rendfokozati létrán haladva a rendőrtanácsosi rangig jutott. 1906 első hónapjaiban, mint kormány megbízott a debreceni rendőrség főkapitányhelyetteseként működött. Részt vett a *Közbiztonság* című rendőri lap szerkesztésében és számos szakmai írást adott közre különböző újságokban. 1924. III. 26-án helyezték örök nyugalomra Pesterzsébeten.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VÁCZY József (? - ?) Szikszói főszozolgabírói állásából került 1903 áprilisában Kassa város rendőrfőkapitányi székébe, amelyet 1919 januárjáig töltött be. 1920 év elejétől kaposvári/pécsi kerületi főkapitány, majd budapestvidéki kerületi főkapitány 1920 végén bekövetkezett nyugdíjazásáig. 1903-ban egyik alapítója a Kassai Atlétikai Clubnak, választmányi tagja a fiatalokúak kassai felügyelő hatóságának. 1913-ban, állatvédő rendeletéért, az Országos Állatvédő Egyesület elismerését fejezte ki. 1910-ben átvette a Ferenc József Rend Lovagkeresztje kitüntetését, 1917-ben, a háborúval kapcsolatos különösen buzgó és eredményes közhivatali működéséért, díjmentesen megkapta a királyi tanácsosi címet. 1921-től Budapesten élt, 1936-ban és 1938-ban napi hírek szereplője.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

VÍGH Tibor határőr, a magyar haza határainak őrzése során életét veszítette 1982-ben. (Bővebben: SZILVÁSI Ferenc: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1979, Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 343 p. HU-ISBN 963 03 0930 0. ; Idem: *Határőr hősök nyomában*. Budapest, 1987² (javított, bővített kiadás), Belügyminisztérium Határőrség Politikai Csoportfőnöksége. 364 p. HU-ISBN 963 03 2687 6.)

FÓRIZS Sándor: Halottak és hősi halottak a magyar határőrségeknél 1945-2007. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX. (2019) 58.sz. 29-40.p. HU-ISSN 1216-6774.

WEINBERGER [VISONTAI 1881-től] Soma (Heves vármegye, Gyöngyös, 1854. XI. 19. - Budapest, 1925. IX. 22.) ügyvéd, újságíró, lapszerkesztő, politikus, udvari tanácsos, országgyűlési képviselő. Tagja volt a Magyar Királyi Kúria fegyelmi tanácsának és az Országos Ügyvédvizsgáló Bizottságnak. Résztvevője volt a bünvádi eljárásról szóló törvényjavaslat megalkotását célzó igazságügyi bizottsági tárgyalásoknak. Újvidéki, majd három cikluson át gyöngyösi országgyűlési képviselő.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

WEINBERGER Zoltán [VAS Zoltán] (Budapest, 1903. III. 30. – Budapest, 1983. VIII. 13.) Kommunista politikus és újságíró. 1940-elhagyta hazáját, a Szovjetunióba távozott, ahonnan 1944-ben mint szovjet katonatiszt érkezett vissza. ROSENFELD (RÁKOSI) Mátyás uralma alatt magas rangú állami hivatalokat töltött be. Az ő kezdeményezésére jött létre Hódmezővásárhelyen a Kommunista Párt helyi szervezete és ahhoz kapcsolódóan 1944. X. 9-én a helyi polgárőrség. A polgárőrség alakult át — a Kommunista Párt befolyása alatt álló városi rendőrséggé. 1956-os forradalom után a közügyektől részben visszavonult és újságíróként folytatta pályafutását.

OLASZ Lajos: A Magyar Királyi Csendőrség részvétele a szovjet ejtőernyős partizánok elleni harcban (1944 szeptember – 1944 november). *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 77-128.p. HU-ISSN 1216-6774.

WEKERLE Sándor (Fejér vármegye, Mór, 1848. XI. 14. – Budapest, 1921. VIII. 26.) pénzügyminisztériumi tisztviselő, az Országos Pénzügyi Tanács elnöke, 1887.II.20.-1889.IV.9.-ig pénzügyminisztériumi adminisztratív államtitkár, 1889.IV.9.-1895.I.15.-ig pénzügyminiszter, 1892.v.10.-1892.VII.16.-ig kereskedelemügyi miniszter, 1892.IX.17.-1895.I.14.-ig miniszterelnök, 1896.IX.30.-1906.IV.8.-ig közigazgatási bírósági elnök, 1906.IV.8.-1910.I.17.-ig pénzügyminiszter és miniszterelnök, egyben 1906.IV.-1906.IV.14.-ig honvédelmi miniszter és 1906.IV.8.-1906-IV-23. horvát-szlavón-dalmát tárca nélküli miniszter, 1909.IX.23.-1910.I.17.igazságügyminiszter, 1917.VIII.20.-1918.X.30.-ig miniszterelnök, 1917.IX.16.-1918.II.11.-ig pénzügyminiszter, 1918.I.25.-1918.II.11.-ig földművelésügyi miniszter, 1918.V.8.-1918.X.31.-ig belügyminiszter.

SZIGETVÁRI Oszkár: Fővárosi detektívtestület az államosítások időszakában 1881-1923. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 181-195.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: A MROE, a MROSE és a MOR történetéből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 29-64.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERNYES Mihály: A rendőrség államosítása elleni véleményekből. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXIX.évf. (2019) 58.sz. 15-28.p. HU-ISSN 1216-6774. A tanulmány korábbi változata 2019. szeptember 26-án, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett magyar rendvédelem-történeti tudományos konferencia-sorozatnak a „100 éve államosították a magyar rendőrségeket.” című XXXIV. rendezvényén. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.